

Novo razvijene sorte paradajza i paprike istakle su IZK "Maritsa" i CRSBB kao inovatore i pronalazače za 2026. godinu.

Автор(и): Растителна защита
Дата: 23.03.2026 Брой: 3/2026



Dve prestižne nagrade dodeljene su Institutu za povrtarske kulture Marica (IPCM) i Centru za biljnu sistemsku biologiju i biotehnologiju (CPSBB) u Plovdivu za razvoj novih sorti povrća stvorenih savremenim oplemenjivačkim i primenjenim metodama. Novi razvoji izazivaju značajno interesovanje kod proizvođača i stručnjaka u poljoprivrednom sektoru, a takođe dobijaju i pozitivne povratne informacije od potrošača zbog svojih ukusnih kvaliteta i otpornosti u gajenju.

Nagrada za inovacije u oblasti održive poljoprivrede dodeljena je novoj sorti paprike "Baltovska Kapija", koju su zajednički razvili naučnici iz IPCM-a i CPSBB-a. Nagrada je uručena tokom međunarodne izložbe "International Agricultural Exhibition AGRA 2026", održane na Međunarodnom sajmu u Plovdivu.

Dodatno priznanje za naučna dostignuća dva naučna instituta dobila su od Saveza pronalazača u Bugarskoj, koji je dodelio diplomu i zlatnu medalju za novu sortu čeri paradajza "Mini Miss" kao doprinos u oblasti oplemenjivanja i inovacija u proizvodnji povrća. Nagradu je uručio predsednik organizacije, dr inž. Mario Hristov, direktoru IPCM-a, prof. Danijeli Ganevoj, direktoru CPSBB-a, prof. Canku Gečevu, i predstavnicima istraživačkog tima uključenog u razvoj novih sorti.

Nauka u službi moderne proizvodnje povrća

Razvoj novih sorti rezultat je dugoročne saradnje između oplemenjivača, molekularnih biologa i agronoma iz ova dva instituta. Kombinovanje klasičnog oplemenjivanja sa savremenim biotehnološkim pristupima omogućava stvaranje sorti koje zadovoljavaju savremene zahteve za otpornošću, kvalitetom i tržišnom vrednošću.

CPSBB i IPCM ističu da su novi razvoji usmereni na podršku konkurentnosti bugarskih proizvođača povrća i stvaranje visokokvalitetnih lokalnih sorti prilagođenih klimatskim uslovima zemlje.

Sorta paradajza "Mini Miss"

"Mini Miss" je nova visokorodna sorta čeri paradajza, koja se ističe kompaktnim biljkama, ujednačenim grozdovima i atraktivnim malim plodovima izvrsnih kvaliteta ukusa. Plodovi su svetlocrveni, prosečne mase od oko 12-15 g i uravnoteženim odnosom šećera i kiselina, što ih čini pogodnim kako za svežu upotrebu, tako i za gurmanske salate i dekoraciju jela.



Sorta čeri paradajza "Mini Miss"

Sorta je razvijena sa fokusom na održivu proizvodnju – biljke pokazuju dobru prilagodljivost na uslove gajenja u zaštićenom prostoru i na polju, stabilan prinos i povećanu otpornost na neke od glavnih bolesti paradajza. To je čini pogodnom kako za profesionalne proizvođače, tako i za mala gazdinstva i porodične domaćinstva.

Sorta "Baltovska Kapija"

Ovo je prva sorta razvijena u Bugarskoj sa otpornošću na virusne bolesti. Sorta pripada podvrsti Paprike krupnoplodne, grupi Dugačkih paprika, tipu sorte Kapija.

Nova sorta paprike "Baltovska Kapija" - nagrađena diplomom na konkursu za inovacije AGRA 2026

Nastala je kao rezultat dugogodišnjeg složenog oplemenjivačkog i poboljšavačkog rada u IPCM-u i, poslednjih godina, zajedno sa Centrom za biljnu sistemsku biologiju i biotehnologiju (CPSBB) kroz hibridizaciju između otpornog i osetljivog genotipa na virus mozaika duvana iz oplemenjivačke kolekcije, praćenu višegodišnjim povratnim ukrštanjem (preko 20 godina) sa

osetljivim sortama tipa Kapija (*C. annuum*) na odabrane otporne biljke u generacijama povratnog ukrštanja. Nakon toga usledila je ponovljena selekcija za otpornost, morfološke i agronomске osobine. Učesnici u stvaranju sorte su: doc. dr Velichka Todorova, doc. dr Dimitrina Kostova-Protohristova, v. as. dr Gancho Pasev, doc. dr Ivanka Tringovska-Mendeва, doc. dr Stanislava Grozeva-Tileva, v. as. dr Vesela Radeva-Ivanova, as. Penka Filova, prof. dr Tsanko Gechev.



Biljke su visoke od 55 do 75 cm, sa neodređenim rastom, čvrstom stabljikom i formiraju dve do tri primarne grane. Imaju antocijansku obojenost na nodusima, kao i na hipokotilu u fazi klijanaca. Listovi su zeleni, jajoliki i šiljasti na vrhu.